

缘起经

唐三藏法师玄奘奉 诏译

南無本師釋迦牟尼佛

说 明

本简体注音版《缘起经》电子书，根据《乾隆大藏经》小乘阿含部，第 0624 部，唐三藏法师玄奘奉诏译《缘起经》原藏影印本校正注音，注音及句读仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二一年一月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

● 起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànuǎnshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

(三遍)

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

(三遍)

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

(三遍)

ná mó sān mǎnduō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē
南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃

pǔ gòngyǎngzhēnyán
普 供 养 真 言

(三遍)

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ wà zǐ là hú
唵.誝誝 曩 .三 婆 嚩 .鞞 日 啰 斛 .

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南 無 本 师 释 迦 牟 尼 佛 (合掌三称)

kāi jīng jì
开 经 偈

(一遍)

wú shàng shēn shēn wēi miào fǎ 无 上 甚 深 微 妙 法	bǎi qiān wàn jié nán zāo yù 百 千 万 劫 难 遭 遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí 我 今 见 闻 得 受 持	yuàn jiě rú lái zhēn shí yì 愿 解 如 来 真 实 义

yuán qǐ jīng
缘起经¹

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì²
唐三藏法师玄奘奉 诏译

rú shì wǒ wén
如是我闻：

yī shí bó qié fàn zài shì luó fá zhù shì duō lín jǐ gū dú yuán
一时，薄伽梵在室罗筏，住誓多林给孤独园，
yú wú liàng wú shù shēng wén pú sà tiān rén děng jù
与无量无数声闻、菩萨、天人等俱。

ěr shí shì zūn gào bì chū zhòng wú dāng wèi rǔ xuān shuō yuán
尔时，世尊告苾刍众：“吾当为汝宣说缘
qǐ chū chā bié yì rǔ yīng dì tīng jí shàn sī wéi wú jīn wèi rǔ fēn
起初差别义，汝应谛听，极善思惟，吾今为汝分
bié jiě shuō
别解说。”

bì chū zhòng yán wěi rán yuàn shuō wǒ děng yào wén
苾刍众言：“唯然，愿说，我等乐闻。”

fó yán yún hé míng yuán qǐ chū wèi yī cǐ yǒu gù bǐ yǒu
佛言：“云何名缘起初？谓依此有故彼有，
cǐ shēng gù bǐ shēng suǒ wèi wú míng yuán xíng xíng yuán shí shí yuán
此生故彼生，所谓无明缘行，行缘识，识缘
míng sè míng sè yuán liù chù liù chù yuán chù chù yuán shòu shòu
名色，名色缘六处，六处缘触，触缘受，受
yuán ài ài yuán qǔ qǔ yuán yǒu yǒu yuán shēng shēng yuán lǎo
缘爱，爱缘取，取缘有，有缘生，生缘老
sǐ qǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo shì míng wéi chún dà kǔ yùn jí rú shì
死，起愁叹苦忧恼，是名为纯大苦蕴集，如是
míng wéi yuán qǐ chū yì
名为缘起初义。

yún hé míng wéi yuán qǐ chā bié wèi wú míng yuán xíng zhě
“云何名为缘起差别？谓无明缘行者，

¹ 丽本：缘起经一卷；永乐北藏本及龙藏本：缘起经

² 丽本：三藏法师玄奘奉诏译；永乐北藏本及龙藏本：唐三藏法师玄奘奉诏译

yún hé wú míng wèi yú qián jì wú zhī yú hòu jì wú zhī yú qián
云何无明？谓于前际无知，于后际无知，于前
hòu jì wú zhī yú nèi wú zhī yú wài wú zhī yú nèi wài wú zhī
后际无知；于内无知，于外无知，于内外无知；
yú yè wú zhī yú yì shú wú zhī yú yè yì shú wú zhī yú fó wú
于业无知，于异熟无知，于业异熟无知；于佛无
zhī yú fǎ wú zhī yú sāng wú zhī yú kǔ wú zhī yú jí wú zhī
知，于法无知，于僧无知；于苦无知，于集无知，
yú miè wú zhī yú dào wú zhī yú yīn wú zhī yú guǒ wú zhī yú
于灭无知，于道无知；于因无知，于果无知，于
yīn yǐ shēngzhū fǎ wú zhī yú shàn wú zhī yú bù shàn wú zhī yú
因已生 诸法无知；于善无知，于不善无知；于
yǒu zuì wú zhī yú wú zuì wú zhī yú yīng xiū xí wú zhī yú bù yīng
有罪无知，于无罪无知；于应修习无知，于不应
xiū xí wú zhī yú xià liè wú zhī yú shàngmiào wú zhī yú hēi wú
修习无知；于下劣无知；于上 妙无知；于黑无
zhī yú bái wú zhī yú yǒu yì fēn wú zhī yú yuán yǐ shēnghuò liù
知，于白无知；于有异分无知，于缘已生 或六
chùchù rú shí tōng dá wú zhī rú shì yú bǐ bǐ chù rú shí wú zhī
触处，如实通达无知。如是于彼彼处如实无知，
wú jiàn wú xiànguān yú chī wú míng hēi àn shì wèi wú míng yún hé
不见无现 观，愚痴无明 黑暗，是谓无明。云何
wéixíng xíngyǒusānzǒng wèishēnxíng yǔ xíng yì xíng shì míng
为行？行有三种，谓身行、语行、意行，是名
wéixíng
为行。

xíngyuán shí zhě yún hé wéi shí wèi liù shí shēn yī zhě yǎn
“行缘识者，云何为识？谓六识身，一者眼
shí èr zhě ěr shí sānzǐ bǐ shí sì zhě shé shí wǔ zhě shēn shí
识，二者耳识，三者鼻识，四者舌识，五者身识，
liù zhě yì shí shì míngwéi shí
六者意识，是名为识。

shí yuánmíng sè zhě yún hé wéi míng wèi sì wú sè yùn
“识缘名色者，云何为名？谓四无色蕴：
yī zhě shòu yùn èr zhě xiǎng yùn sān zhě xíng yùn sì zhě shí yùn yún
一者受蕴，二者想蕴，三者行蕴，四者识蕴。云
hé wéi sè wèi zhū suǒ yǒu sè yī qiè sì dà zhǒng jí sì dà zhǒng
何为色？谓诸所有色，一切四大种，及四大种

suǒ zào cǐ sè qián míng zǒng lüè wéi yī hé míng míng sè shì wèi míng
所造，此色前名总略为一，合名名色，是谓名
sè
色。

míng sè yuán liù chù zhě yún hé liù chù wèi liù nèi chù
“名色缘六处者，云何六处？谓六内处：
yī yǎn nèi chù èr ěr nèi chù sān bí nèi chù sì shé nèi chù wǔ
一眼内处，二耳内处，三鼻内处，四舌内处，五
shēn nèi chù liù yì nèi chù shì wèi liù chù
身内处，六意内处，是谓六处。

liù chù yuán chù zhě yún hé wéi chù wèi liù chù shēn yī
“六处缘触者，云何为触？谓六触身：一
zhě yǎn chù èr zhě ěr chù sān zhě bí chù sì zhě shé chù wǔ zhě
者眼触，二者耳触，三者鼻触，四者舌触，五者
shēn chù liù zhě yì chù shì míng wéi chù
身触，六者意触，是名为触。

chù yuán shòu zhě yún hé wéi shòu shòu yǒu sān zhǒng wèi lè
“触缘受者，云何为受？受有三种，谓乐
shòu kǔ shòu bù kǔ bú lè shòu shì míng wéi shòu
受、苦受、不苦不乐受，是名为受。

shòu yuán ài zhě yún hé wéi ài ài yǒu sān zhǒng wèi yù
“受缘爱者，云何为爱？爱有三种，谓欲
ài sè ài wú sè ài shì míng wéi ài
爱、色爱、无色爱，是名为爱。

ài yuán qǔ zhě yún hé wéi qǔ wèi sì qǔ yī zhě yù qǔ
“爱缘取者，云何为取？谓四取：一者欲取，
èr zhě jiàn qǔ sān zhě jiè jìn qǔ sì zhě wǒ yǔ qǔ shì míng wéi qǔ
二者见取，三者戒禁取，四者我语取，是名为取。

qǔ yuán yǒu zhě yún hé wéi yǒu yǒu yǒu sān zhǒng wèi yù
“取缘有者，云何为有？有有三种，谓欲
yǒu sè yǒu wú sè yǒu shì míng wéi yǒu
有、色有、无色有，是名为有。

yǒu yuán shēng zhě yún hé wéi shēng wèi bǐ bǐ yǒu qíng yú
“有缘生者，云何为生？谓彼彼有情，于
bǐ bǐ yǒu qíng lèi zhū shēng děng shēng qù qǐ chū xiàn yùn dé jiè
彼彼有情类，诸生等生趣，起出现蕴，得界、
dé chù dé zhū yùn shēng qǐ mìng gēn chū xiàn shì míng wéi shēng
得处、得诸蕴，生起、命根出现，是名为生。

shēngyuánlǎo sǐ zhě yún hé wéi lǎo wèi fà shuāibiàn pí
“生缘老死者，云何为老？谓发衰变，皮
fū huǎnzhòu shuāishú sǔnhuài shēn jí yǔ qū hēiyǎnjiànshēn chuǎn
肤缓皱，衰熟损坏，身脊伛曲，黑黧间身，喘
xī bēn jí xíngmào lǚ qián píng jù zhàng cè³ hūnmèi léi liè sǔn
息奔急，形貌倮前，凭据杖策³，昏昧羸劣，损
jiǎnshuāi tuì zhūgēnmàoshú gōngyòng pò huài zhūxíng xiǔ gù qí
减衰退，诸根耄熟，功用破坏，诸行朽故，其
xíng fǔ bài shì míngwéi lǎo yún hé wéi sǐ wèi bǐ bǐ yǒuqíng cóng
形腐败，是名为老。云何为死？谓彼彼有情，从
bǐ bǐ yǒuqíng lèi zhōng jìn huàimò shěshòushěnuǎn mìnggēn xiè
彼彼有情类，终尽坏没，舍寿舍暖，命根谢
miè qì shě zhū yùn sǐ shí yùn jìn shì míngwéi sǐ cǐ sǐ qiánlǎo
灭，弃舍诸蕴，死时运尽，是名为死。此死前老，
zǒnglüè wéi yī hé mínglǎo sǐ rú shì míngwéiyuán qǐ chābié yì
总略为一，合名老死，如是名为缘起差别义。

bì chú wǒ yǐ wèi rǔ děngshuō suǒ biāoyuán qǐ chūchābié
“苾刍！我已为汝等说所标缘起初差别
yì
义。”

shí bó qié fànshuō shì jīng yǐ shēngwén pú sà tiānrén
时，薄伽梵说是经已，声闻、菩萨、天人
děngzhòng wén fó suǒshuō jiē dà huān xǐ dé wèicéngyǒu xìn
等众，闻佛所说，皆大欢喜，得未曾有，信
shòufèngxíng
受奉行。

缘起经

³ 丽本：策杖；永乐北藏本及龙藏本：杖策

● 结诵仪

bǔ quēzhēnyán 补阙真言

(三遍)

ná mó hē là dá nuó duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù mó
南無喝啰怛那.哆啰夜耶.佉啰佉啰.俱住俱住.摩
là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō mò ná suō pó
啰摩啰.虎啰.吽.贺贺.苏怛拏.吽.泼抹拏.娑婆
hē
诃.

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán 补阙圆满真言

(三遍)

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵.呼嚧呼嚧.社曳穆契.莎诃.

pǔ huíxiàngzhēnyán 普回向真言

(三遍)

ōng suō mó là suō mó là mí mó nǎng sà hā là mó hē zán hā là
唵.娑摩啰.娑摩啰.弥摩曩.萨哈啰.摩诃咱哈啰
hòng
吽.

ná mó fó ná mó fǎ ná mó sēng
南無佛 南無法 南無僧 (合掌三称)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

ná mó guān shì yīn pú sà mó hē sà
南無观世音菩萨摩诃萨 (合掌三称)

ná mó hù fǎ zhūtiān pú sà
南無护法诸天菩萨（合掌三称）

lǐ fó fā yuànwén
礼佛发愿文

（一遍）

guī mìng shí fāngtiáo yù shī yǎnyángqīngjìng wēimiào fǎ
归命十方调御师 演扬清净微妙法
sānshèng sì guǒ jiě tuōsēng yuàn cì cí bēi āi shèshòu
三乘四果解脱僧 愿赐慈悲哀摄受

dàn zì wéizhēnxìng wǎng rù mí liú suí shēng sǐ yǐ
但（某甲）自违真性，枉入迷流。随生死以
piāochén zhú sè shēng ér tānrǎn shí chán shí shǐ jī chéngyǒu lòu
飘沉，逐色声而贪染。十缠十使，积成有漏
zhī yīn liù gēn liù chén wàngzuò wú biān zhī zuì mí lún kǔ hǎi
之因；六根六尘，妄作无边之罪。迷沦苦海，
shēn nì xié tú zhuó wǒ dānrén jǔ wǎngcuò zhí lěi shēng yè zhàng
深溺邪途。著我耽人，举枉措直。累生业障，
yī qiè qiānyóu yǎngsānbǎo yǐ cí bēi lì yī xīn ér chàn huǐ
一切愆尤，仰三宝以慈悲，沥一心而忏悔。

suǒ yuànnéng rén zhēng bá shànyǒu tí xié chū fán nǎo zhī shēn
所愿能仁拯拔，善友提携。出烦恼之深
yuán dào pú tí zhī bǐ àn cǐ shì fú jī mìngwèi gè yuàn chāng
源，到菩提之彼岸。此世福基命位，各愿昌
lóng lái shēng zhì zhǒng líng miáo tóng xī zēng xiù shēngféngzhōngguó
隆；来生智种灵苗，同希增秀。生逢中国，
zhǎng yù míng shī zhèng xìn chū jiā tóngzhēn rù dào liù gēntōng lì
长遇明师。正信出家，童真入道。六根通利，
sān yè chún hé bù rǎn shì yuán cháng xiū fàn xíng zhí chí jìn jiè
三业纯和。不染世缘，常修梵行。执持禁戒，
chén yè bù qīn yán hù wēi yí yuān fēi wú sǔn bù féng bā nàn
尘业不侵。严护威仪，蜎飞无损。不逢八难，
bù quē sì yuán bō rě zhì yǐ xiànrán pú tí xīn ér bú tuì xiū
不缺四缘。般若智以现前，菩提心而不退。修

xí zhèng fǎ liǎo wù dà shèng kāi liù dù zhī xíng mén yuè sān qí zhī
习正法，了悟大乘。开六度之行门，越三祇之
jié hǎi jiàn fǎ chuáng yú chù chù pò yí wǎng yú chóng chóng xiáng
劫海。建法幢于处处，破疑网于重重。降
fú zhòng mó shào lóng sān bǎo chéng shì shí fāng zhū fó wú yǒu pí
伏众魔，绍隆三宝。承事十方诸佛，无有疲
láo xiū xué yī qiè fǎ mén xī jiē tōng dá guǎng zuò fú huì pǔ
劳。修学一切法门，悉皆通达。广作福慧，普
lì chén shā dé liù zhǒng zhī shéntōng yuán yī shēng zhī fó guǒ rán
利尘沙。得六种之神通，圆一生之佛果。然
hòu bù shě fǎ jiè biàn rù chén láo děng guān yīn zhī cí xīn xíng pǔ
后不舍法界，遍入尘劳。等观音之慈心，行普
xián zhī yuàn hǎi tā fāng cǐ jiè zhú lèi suí xíng yìng xiàn sè shēn
贤之愿海。他方此界，逐类随形。应现色身，
yǎn yáng miào fǎ ní lí kǔ qù è guǐ dào zhōng huò fàng dà guāng
演扬妙法。泥犁苦趣，饿鬼道中，或放大光
míng huò xiàn zhū shén biàn qí yǒu jiàn wǒ xiàng nǎi zhì wén wǒ míng
明，或现诸神变，其有见我相，乃至闻我名，
jiē fā pú tí xīn yǒng chū lún huí kǔ huǒ huò bīng hé zhī dì biàn
皆发菩提心，永出轮回苦。火镬冰河之地，变
zuò xiāng lín yǐn tóng shí tiě zhī tú huà shēng jìng tǔ pī máo dài jiǎo
作香林；饮铜食铁之徒，化生净土。披毛戴角，
fù zhài hán yuàn jìn bà xīn suān xián zhān lì lè jí yì shì ér xiàn
负债含怨，尽罢辛酸，咸沾利乐。疾疫世而现
wéi yào cǎo jiù liáo chén kē jī jǐn shí ér huà zuò dào liáng jì zhū
为药草，救疗沉痾；饥谨时而化作稻粱，济诸
pín nǐ dàn yǒu lì yì wú bù xīng chóng cì qī lěi shì yuān qīn
贫馁。但有利益，无不兴崇。次期累世冤亲，
xiàn cún juàn shǔ chū sì shēng zhī gǔ mò shě wàn jié zhī ài chán děng
现存眷属，出四生之汨没，舍万劫之爱缠。等
yǔ hán shēng qí chéng fó dào xū kōng yǒu jìn wǒ yuàn wú qióng
与含生，齐成佛道。虚空有尽，我愿无穷。
qíng yǔ wú qíng tóng yuán zhǒng zhì
情与无情，同圆种智。

huíxiàng jì
回向偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土

shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦

ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心

jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hē sà mó hē bō
十方三世一切佛。一切菩萨摩诃萨。摩诃般

rě bō luó mì
若波罗蜜

sān guī yī
三皈依

(一遍)

zì guī yī fó dāngyuànzhòngshēng tǐ jiě dà dào fā wú
自皈依佛，当愿众生，体解大道，发无

shàng xīn zì guī yī fǎ dāngyuànzhòngshēng shēn rù jīng zàng
上心；自皈依法，当愿众生，深入经藏，

zhì huì rú hǎi zì guī yī sēng dāngyuànzhòngshēng tǒng lǐ dà zhòng
智慧如海；自皈依僧，当愿众生，统理大众，

yí qiè wú ài hé nánshèngzhòng
一切无碍。和南圣众。

南无护法韦驮尊天菩萨

此咒置经书中可灭误跨之罪